

Ang Basahon ni Daniel - Numero Traynta'y Nuwebe

Pagpadayag sa Propetikong Hinabol: Ang Damgo ni William Miller ug ang Pagpasig-uli sa Pundasyonal nga mga Kamatuoran sa Kataposang mga Adlaw

Jeff Pippenger

2024-01-03

Giatubang nato ang mapanagnonong paggamit sa damgo ni William Miller sa kataposang mga adlaw, diin ang tanang mga tagna makakaplag sa ilang hingpit nga katumanan. Ang damgo ni Miller nag-ila sa pagkadiskobre, pagpahimutang, pagsalikway, paglubong ug pagpasig-uli sa mga sukaranang kamatuoran sa Adventismo nga gipatigom pinaagi sa ministeryo ni Miller. Kining mga sukaranang kamatuoran nagrepresentar sa mga kamatuoran nga gibuksan pag-usab niadtong 1798. Kining mga kamatuoran girepresentahan sa panan-awon sa Suba sa Ulai. Ang damgo ni Miller, sumala sa pagkarekord niini sa basahon nga Early Writings, mao ang iyang ikaduhang damgo, ug ang maong damgo gitipoan daan pinaagi sa ikaduhang damgo ni Nabucodonosor, maingon nga si Miller mismo gitipoan daan pinaagi ni Nabucodonosor.

Ang nangaging mga artikulo nagpakita kon sa unsang paagi ang pagtapos sa kinabuhi ni Nabucodonosor nga “pito ka panahon” sa pagkinabuhi uban sa kasingkasing sa mananap, misimbolo nga natapos sa 1798. Ang iyang gingharian unya gipahiuli, ug sa unang higayon, si Nabucodonosor nagrepresentar sa usa ka tawo nga hingpit nang nakabig. Sa kahulogan sa “panahon sa katapusan,” niadtong 1798, siya nagrepresentar sa “manggialamon.” Atong nahibal-an usab nga ingon nga unang hari sa Babilonia, ang paghukom kang Nabucodonosor sa “pito ka panahon” nagpatin-aw sa hulad sa paghukom sa duruha ka libo ug lima ka gatus ug kaluhaan ni Belshazzar (mene, mene, tekem, upharsin), nga mao ang ulahing hari sa Babilonia.

“Ngadto sa katapusang magmamando sa Babilonia, maingon sa paagi sa hulagway ngadto sa nahaunang magmamando niini, miabot ang hukom sa langitnong Magbalantay: ‘O hari, ... kanimo kini gipamulong; Ang gingharian gikuha na gikan kanimo.’ Daniel 4:31.” Prophets and Kings, 533.

Giila ni Sister White si Belshazzar diha sa iyang takna sa paghukom ingon nga “buang nga hari.” Sa pagtapos sa takna sa paghukom ni Nebuchadnezzar, siya nagrepresentar sa “maalamon nga hari,” kay siya nakabenepisyo pinaagi sa paghukom sa “pito ka panahon,” ug si Belshazzar, bisan nahibalo siya sa kasaysayan, midumili sa pagdawat sa maong kaayohan.

“Apan ang paghigugma ni Belshazzar sa kalingawan ug sa paghimaya sa kaugalingon mipapas sa mga leksyon nga dili unta gayod niya hikalimtan; ug nakahimo siya og mga sala nga susama niadtong maoy hinungdan sa dayag nga mga paghukom ibabaw kang Nebuchadnezzar. Giusikan niya ang mga kahigayonang mapuanguron nga gihatag kaniya, nga nagpabaya sa paggamit sa mga kahigayonan nga anaa sa iyang makab-ot aron mahibaloan ang kamatuoran.

‘Unsa ang kinahanglan kong buhaton aron maluwas?’ mao ang usa ka pangutana nga ang daku apan buang nga hari gilabyan lamang sa walay pagtagad.” Bible Echo, Abril 25, 1898.

Si Nebukadnezar usa ka simbolo sa “mga manggialamon” sa 1798, nga nakasabut sa pagdugang sa kahibalo sa panahon sa katapusan.

“Ang mapahitas-ong pagpangandak halos wala pa gani makagula gikan sa iyang mga ngabil, sa dihang usa ka tingog gikan sa Langit misulti kaniya nga ang tinudlong panahon sa paghukom sa Dios miabut na. Sa usa ka gutlo gikuha ang iyang pangatarungan, ug nahimo siya nga ingon sa usa ka mananap. Sulod sa pito ka tuig siya sa ingon niana gipakaulawan. Sa katapusan niining panahona ang iyang pangatarungan gipahiuli kaniya, ug unya, sa mapainubsanon nga paghangad ngadto sa bantugang Dios sa Langit, giila niya ang diosnong kamot niining pagsilot, ug gipahiuli pag-usab siya sa iyang trono.

“Sa usa ka hayag nga pagmantala, giila ni Haring Nabucodonosor ang iyang sala, ug ang dako nga kalooy sa Dios sa iyang pagpahiuli. Mao kini ang katapusang buhat sa iyang kinabuhi sumala sa nahisulat sa Sagradong Kasaysayan.” Review and Herald, Pebrero 1, 1881.

Sa katapusan sa “pito ka panahon” ni Nabucodonosor, naghimo siya ug usa ka publikong pagpahibalo, nga naglakip ug usa ka publikong pagsugid. Si Miller, ingon nga si Nabucodonosor, nagsimbolo sa mga “maalamon” niadtong 1798, nga nakasabut sa pagdugang sa kahibalo sa panahon sa katapusan. Silang duha adunay duha ka damgo, ug ang tagsatagsa nilang ikaduhang damgo sa simbolikong paagi nag-ila sa “pito ka panahon.” Ang “pito ka panahon” gipakita na sa nangaging mga artikulo nga nagtimaan sa usa ka punto sa pagbalhin.

Niadtong 1798, si Nebukadnezar nagtimaan sa usa ka pagbalhin gikan sa iyang mapahitas-on nga kahimtang ngadto sa kahimtang sa manggialamon. Naglakip kini sa iyang publikong pagsugid. Ang 1798 maoy punto usab sa pagbalhin tali sa ikalima ug ikaunom nga mga gingharian sa tagna sa Biblia. Nagtimaan usab kini sa pag-abot sa nahaunang manulonda, sa ingon nagtimaan sa usa ka bag-ong dispensasyon, kay ang pasidaan mahitungod sa umaabot nga paghukom dili mahimo hangtod nga ang ikalimang gingharian sa tagna sa Biblia makadawat sa iyang samad nga makamatay.

“Ang mensahe mismo naghatag ug kahayag mahitungod sa panahon nga kini nga kalihokan mahitabo. Gipahayag kini nga kabahin sa ‘walay-katapusang maayong balita;’ ug kini nagpahibalo sa pagsugod sa paghukom. Ang mensahe sa kaluwasan giwali sa tanang kapanahonan; apan kining mensahe usa ka bahin sa maayong balita nga ikapamantala lamang sa ulahing mga adlaw, kay niadtong panahona lamang mahimong tinuod nga ang takna sa paghukom miabot na. Ang mga tagna nagapakita ug sunod-sunod nga mga panghitabo nga modangop ngadto sa pagsugod sa paghukom. Ilabinang matuod kini mahitungod sa basahon ni Daniel. Apan ang maong bahin sa iyang tagna nga may kalabotan sa ulahing mga adlaw, si Daniel gisugo nga sirhan ug timrihan ‘hangtod sa panahon sa katapusan.’ Hangtod nga maabot kini nga panahon, wala pa ikapamantala ang usa ka mensahe mahitungod sa paghukom, nga pinasukad sa katumanan niini nga mga tagna. Apan sa panahon sa katapusan, matod sa manalagna, ‘daghan ang magabalik-balik, ug ang kahibalo modaghan.’ Daniel 12:4.

“Ang apostol nga si Pablo nagpasidaan sa iglesia nga dili magpaabot sa pag-anhi ni Cristo sa iyang kapanahonan. ‘Kana nga adlaw dili moabot,’ siya nagaingon, ‘gawas kon moabot una ang pagkahulog sa pagtoo, ug mapadayag ang tawo sa sala.’ 2 Tesalonica 2:3. Dili pa kita makapaabot sa pag-abot sa atong Ginoo hangtod nga mahitabo una ang dakong apostasya, ug ang hataas nga yugto sa paghari sa ‘tawo sa sala.’ Ang ‘tawo sa sala,’ nga gitawag usab nga ‘tinago sa kasal-anan,’ ‘ang anak sa kapildihan,’ ug ‘kanang daotan,’ naghulagway sa kapapahan, nga sumala sa gitagna sa tagna, magapadayon sa iyang pagkalabaw sulod sa 1260 ka tuig. Kining maong yugto natapos niadtong 1798. Ang pag-anhi ni Cristo dili mahimo nga mahitabo sa dili pa kana nga panahon. Gilangkuban ni Pablo sa iyang pasidaan ang tibook nga kapanahonan sa Kristohanong dispensa hangtod sa tuig 1798. Niining pikas na sa maong panahon kinahanglan imantala ang mensahe mahitungod sa ikaduhang pag-anhi ni Cristo.”

“Walay maong mensahe nga nahatag sukad sa nangaging mga kapanahonan. Si Pablo, sumala sa atong nakita, wala magwali niini; iyang gitudlo ang iyang mga igsoon ngadto sa umaabot nga niadtong panahona hilayo pa kaayo alang sa pag-anhi sa Ginoo. Ang mga Repormador wala usab magmantala niini. Gibutang ni Martin Luther ang paghukom mga tulo ka gatus ka tuig pa sa umaabot gikan sa iyang kapanahonan. Apan sukad sa 1798 ang basahon ni Daniel naablihan na, ang kahibalo mahitungod sa mga tagna midaghan, ug daghan ang nagmantala sa mabug-at nga mensahe nga ang paghukom haduol na.” The Great Controversy, 356.

Niadtong 1798, miabot ang usa ka bag-ong dispensasyon sa buluhaton sa kaluwasan, ug kana nga bag-ong dispensasyon mihatag ug pasidaan mahitungod sa laing dispensasyon nga magsugod sa 1844. Niadtong pag-ilis sa dispensasyon, usa ka pultahan pagasirhan, ug usa ka pultahan pagaablihan.

Ug sa manulonda sa iglesia sa Filadelfia isulat mo; Kini nga mga butang nagaingon siya nga balaan, siya nga matuod, siya nga adunay yawi ni David, siya nga nagabukas, ug walay tawo nga makasira; ug nagasira, ug walay tawo nga makaabli; Nahibalo ako sa imong mga buhat: ania karon, gibutang ko sa imong atubangan ang usa ka pultahang inablihan, ug walay tawo nga makasira niini: kay ikaw adunay diyutay nga kusog, ug nagbantay sa akong pulong, ug wala maglimod sa akong ngalan. Pinadayag 3:7, 8.

Ang pag-abli sa usa ka pultahan nagtimaan sa usa ka bag-ong dispensasyon. Adunay kausaban sa dispensasyon sa mga gingharian ug sa mensahe niadtong 1798, sa katapusan sa unang kasuko, nga natuman gikan sa 723 BC hangtod sa 1798. Aduna usab kausaban sa dispensasyon niadtong 1844, sa katapusan sa ulahing kasuko, nga natuman gikan sa 677 BC hangtod sa 1844. Niadtong 1798, miabot ang dispensasyon sa mensahe sa unang anghel, nga nagpahimangno mahitungod sa nagkaduol nga paghukom. Si Nabucodonosor ug si Miller kapwa gihulagway ingon nga mga “manggialamon,” sa “panahon sa katapusan,” sa dihang “ang pultahan” giablihan ngadto sa sulod nga dispensasyon sa mensahe sa unang anghel ug ngadto sa gawas nga kausaban sa dispensasyon gikan sa mananap sa dagat ngadto sa mananap sa yuta. Ang dispensasyon sa mensahe sa unang anghel natuman sa dihang ang pultahan ngadto sa Labing Balaan nga Dapit giablihan niadtong Oktubre 22, 1844, ug miabot ang dispensasyon sa ikatulong anghel, ug ang mapangusisang paghukom.

Ang ikaduhang damgo ni Miller nagsugod sa dihang giablihan ang usa ka pultahan niadtong 1798, ug natapos kini sa dihang giablihan ang usa ka pultahan sa panahong transisyonal sa “duha ka mga saksi” nga gidala pag-usab ngadto sa kinabuhi aron sa pagmantala sa mensahe sa Tungang-gabing Singgit. Sa pagpanagna, silang duha ni Nebukadnezar ug Miller nagrepresentar sa transisyon gikan sa gingharian sa mananap sa dagat ngadto sa gingharian sa mananap sa yuta niadtong 1798. Silang duha usab nagrepresentar sa pagpahibalo sa pagduol ug sa pag-abot sa pangsusi nga paghukom niadtong 1844. Ang 1798 ug 1844 nagrepresentar sa kataposan sa nahauna ug sa katapusang mga “kapungot” sa Dios batok sa Iyang katawhan nga natuman sulod sa yugto sa “pito ka mga panahon,” sumala sa gipahimutang sa Levitico 26. Ang kap-atan ug unom ka mga tuig gikan sa 1798 ngadto sa 1844 nagrepresentar sa pagpatindog sa espirituhang templo, nga maoy giadtoan sa manunod sa tugon sa kalit niadtong Oktubre 22, 1844, sa dihang si Cristo mibalhin gikan sa Balaang Dapit ngadto sa Labing Balaang Dapit.

Ang 1798 ug 1844 nag-ila sa mga pagbalhin (labaw sa usa), nga gimarkahan sa “pito ka mga panahon.” Ang pagbalhin sa Millerite Philadelphian Adventism ngadto sa Millerite Laodicean Adventism niadtong 1856 gimarkahan usab sa pagdugang sa kahibalo mahitungod sa “pito ka mga panahon,” nga sa ulahi gisalikway niadtong 1863. Niadtong 1798, dihay pagdugang sa kahibalo gikan sa basahon ni Daniel, nga naglakip sa maong “pito ka mga panahon” sa Levitico 26, nga igasalikway sa katapusan sa Millerite Philadelphian Adventism.

Ang pagbalhin sa kalihokan sa unang manulonda gikan sa Philadelphia ngadto sa Laodicea girepresentahan sa pito ka tuig sukad 1856 ngadto sa 1863. Ang mensahe sa Laodicea miabot niadtong 1856, ug sulod sa pito ka tuig, ang bag-ong kahayag sa “seven times” nga naablihan na pinaagi sa paghubad nagpatunghag usa ka tulo-ka-lakang nga proseso sa pagsulay nga gipakyas sa Adventismo niadtong 1863. Pito ka tuig ang gihatag alang sa kahayag sa “seven times,” aron kini madawat o isalikway. Ang pagbalhin sa kalihokan sa Millerite Philadelphian Adventism ngadto sa Millerite Laodicean Adventism naghulagway sa pagbaliktad sa han-ay sa katapusan, ang pagbalhin sa Laodicean nga kalihokan sa ikatulong manulonda ngadto sa Philadelphian nga kalihokan sa ikatulong manulonda.

Ang tagna ni Isaias nga kan-uman ug lima ka tuig, nagtimaan sa sinugdanan sa nahaunang ug sa katapusang kapungot sa Dios batok sa amihanang gingharian ug unya sa habagatang gingharian sa Israel.

Kay ang ulo sa Siria mao ang Damasco, ug ang ulo sa Damasco mao si Rezin; ug sulod sa kan-uman ug lima ka tuig pagadugmokon ang Ephraim, aron dili na kini mahimong usa ka katawhan. Isaias 7:8

Ang tagna ni Isaias bahin sa kan-uman ug lima ka tuig gihatag niadtong 742 BC, ug sulod sa kan-uman ug lima ka tuig ang amihanang gingharian mawagtang na. Napulog-siyam ka tuig human sa 742 BC, sa 723 BC, ang amihanang gingharian gidala ngadto sa pagkaulipon sa Asiria. Sa pagtapos sa kan-uman ug lima ka tuig, ang kapungot sa habagatang gingharian nagsugod sa 677 BC, sa dihang si Manases gibihag sa mga taga-Babilonia. Busa, ang kan-uman ug lima ka tuig nagrepresentar sa usa ka napulog-siyam ka tuig nga yugto paingon sa unang pagkabihag sa

amihanang gingharian, ug unya laing kap-atan ug unom ka tuig hangtod sa pagkabihag ni Manases.

Kadtong mga tagna nakaabot sa ilang tagsatagsa ka katumanan sa 1798, 1844, ug 1863. Sa 1798, nahitabo ang usa ka sulodnong pagbalhin sa mensahe sa kaluwasan pinaagi sa pag-abot sa nahaunang manulonda, ug nahitabo usab ang usa ka gawasnong pagbalhin sa mga gingharian sa tagna sa Biblia. Sa 1844, nahitabo ang usa ka sulodnong pagbalhin sa mensahe sa kaluwasan sa dihang ang pultahan ngadto sa Balaang Dapit gitakpan ug ang hukomng mapangusisaon nagsugod pinaagi sa pag-abot sa ikatulong manulonda. Sa 1863, nahitabo ang usa ka gawasnong kausaban sa dihang ang duha ka sungay sa mananap sa yuta nabahin ngadto sa duha ka hut-ong.

Ang Republikanhong sungay nabahin ngadto sa duha ka politikal nga mga partido nga sukad niadtong magdominar sa kasaysayan sa mananap sa yuta. Ang Protestantehong sungay nabahin ngadto sa duha ka apostatang mga pagpadayag, usa ka pundok nga nag-angkon nga Protestante ug nag-angkon nga nagabantay sa Igpapahulay sa ikapitong adlaw, ug laing hut-ong nga nag-angkon nga Protestante, apan nagpabilin sa adlaw sa adlaw ingon nga ilang piniling adlaw sa pagsimba.

Niadlong maong kasaysayan, ang sungay nga Protestante nga migula gikan sa Kangitngit nga mga Kapanahonan gisulayan sukad sa Agosto 11, 1840 hangtod sa Oktubre 22, 1844, ug napakyas sa maong proseso sa pagsulay ug mibalhin gikan sa mga Protestante nga katawhang nagabantay sa Domingo ngadto sa mga Protestante nga apostata nga katawhang nagabantay sa Domingo.

Sa kasaysayan sa tinuod nga Protestanteng sungay nga natukod ug nailhan niadtong 1844, may nahitabo nga usa ka proseso sa pagsulay gikan sa 1856 hangtod sa 1863. Unya ang tinuod nga Sabbath-keeping Protestanteng sungay mibalhin gikan sa Philadelphia ngadto sa Laodicea, ug usab gikan sa tinuod nga Sabbath-keeping Protestanteng katawhan ngadto sa Sabbath-keeping nga apostatang Protestanteng sungay. Ang “seven times” nalangkit sa 1798, 1844, 1856 ug 1863. Ang “seven times” usa ka simbolo nga nalangkit sa usa ka punto sa pagbalhin, ug kining kamatuoran natukod ibabaw sa daghang mga saksi.

Niadlong 1798, dihay pag-uswag sa kahibalo mahitungod sa “pito ka mga panahon,” kay ang labing unang propesiya sa panahon nga nadiskobrehan ni Miller mao gayod kana nga kamatuoran. Pag-abot sa 1863, kana nga kamatuoran gisalikway na, sa ingon nagtimaan sa katapusan sa nagatapos nga yugto sa kan-uman ug lima ka tuig sa propesiya nga gipadayag diha sa Isaias kapitulo 7.

Ang bug-os nga tagna nga duruha ka libo ug lima ka gatus ug kaluhaan ka tuig adunay usa ka gilay-on nga kan-uman ug lima ka tuig sa sinugdan ug usab sa katapusan sa usa ka baliktad-nga-hulagway, daw-salamin nga paagi. Sa sinugdan sa katapusan nga kan-uman ug lima ka tuig (1798), nga gihulagway pinaagi sa sinugdan sa sinugdan nga kan-uman ug lima ka tuig sa 742 BC sa dihang gihatag ang tagna, dihay pagdugang sa kahibalo mahitungod sa “seven times,” nga gisabtan ug gimantala sa mga “wise” nga Millerites. Sa katapusan sa katapusan nga kan-uman ug lima ka tuig sa 1863, dihay laing pagdugang sa kahibalo mahitungod sa mao rang kamatuoran nga sa katapusan gisalikway sa bag-ong gikoronahan nga mga “priests” sa tinuod nga Protestanteng sungay.

Ang akong katawohan nangalaglag tungod sa kakulang sa kahibalo; tungod kay imong gisalikway ang kahibalo, ikaw usab akong isalikway, aron dili ka na mahimong pari alang kanako; kay imong hingkalimtan ang balaod sa imong Dios, ako usab makalimot sa imong mga anak. Oseas 4:6.

Ang pag-uswag sa kahibalo sa dihang mabuksan ang basahon ni Daniel nalangkit sa “pito ka mga panahon,” busa dili lamang kini usa ka simbolo sa usa ka punto sa pagbalhin, kondili usab sa pagbukas sa mensaheng matagnaon.

Usa pa ka pagbalhin nagsugod niadtong Hulyo 18, 2020, uban sa unang kapakyasan, nga nagsugod sa “panahon sa paghulat” ug nagtimaan sa sinugdanan sa tulo ug tunga ka adlaw sa kapitulo onse sa Pinadayag, diin ang duha ka mga saksi nagbuy-od nga patay diha sa dalan sa dakong siyudad sa Sodoma ug Egipto.

Ang Hulyo 18, 2020, nagtimaan sa sinugdanan sa tulo ug tunga ka simbolikong mga adlaw (usa ka “pito ka panahon”), nga gipakita na daan pinaagi sa kasaysayan gikan sa 1856 hangtod sa 1863. Ang duha ka mga yugto mga simbolo sa “pito ka panahon.” Ang duha ka mga yugto nagtimaan sa usa ka kausaban sa dispensation (usa ka pagbalhin). Ang duha ka mga yugto nagrepresentar sa pagdugang sa kahibalo nga may kalabutan sa “pito ka panahon.”

Didto sa panahon sa pagbalhin gikan sa gingharian sa Babilonia ngadto sa gingharian sa Medo-Persia nga si Daniel nag-ampo sa pag-ampo sa Levitico 26, sa ingon nagaila sa pag-ampo sa Levitico 26 ingon nga usa ka timaan sa dalan sa pagbalhin sa kataposang mga adlaw. Sa damgo ni Miller, sa katapusan sa pito ka paglitok sa pulong nga “pagkatibulaag,” si Miller kapuwa mihilak ug miampo. Ang paghilak nagtimaan sa punto diin ang Leon sa banay ni Juda (ang tawo nga may brush sa yuta), nag-abli sa usa ka mensahe nga gitimrihan.

Ang pag-ampo ni Miller nagtimaan sa pag-ampo sa Leviticus 26 ni Daniel, nga nalangkit sa “pito ka mga panahon,” ug nahitabo sa dihang naablihan ang pultahan ug ang mga bintana sa damgo ni Miller. Apan ang pag-ampo ni Daniel, sa kapitulo 9, nahiuyon usab sa pag-ampo ni Daniel sa kapitulo 2. Nahiuyon usab kini sa pag-ampo sa pagsugid ni Nabucodonosor sa katapusan sa iyang “pito ka mga panahon.”

Busa ang pag-ampo ni Miller girepresentahan sa pag-ampo sa Levitico 26, nga usa ka publiko nga pag-ampo sa pagsugid ug usa ka pag-ampo sa pagpangamuyo alang sa pag-abli sa katapusang tinago sa tagna, tungod kay ang tanang tagna naghulagway sa ulahing mga adlaw. Busa ang tinago sa Daniel kapitulo 2 nagrepresentar sa katapusang tinago nga pag-ablihon. Ang pag-ampo ni Miller, sa iyang damgo, maoy usa ka pag-ampo sa kabalaka ug matarung nga kapungot mahitungod sa mga dulumtanan nga nahitabo sa mga mutya sa iyang lawak. Ang iyang kabalaka gihulagway niadtong mga nanghupaw ug nanaghilak diha sa Ezequiel kapitulo 9, sa panahon sa pagpatik sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo.

Gitan-aw ni Miller samtang ang mga kamatuoran sa hinay-hinay gilubong pinaagi sa mga mini nga doktrina, ug nga sa katapusan miabot sa usa ka kahimtang diin ang lungon (ang Biblia mismo) gilaglag. Ang paglaglag sa lungon ni Miller nahitabo sa ikatulong henerasyon sa Adventismo sa

dihang may tinuyoang kalihokan sa pagsalikway sa King James Bible pabor sa moderno, dinaut ug nakabase sa Katolikong mga bersyon sa Biblia.

Mihilak si Miller, dayon nag-ampo, ug dihadiha may usa ka pultahan nga naablihan, ug ang tanang mga tawo nanggawas. Unya misulod ang tawo nga may pangkuskos sa abog (ang Leon sa banay ni Juda), giablihan ang mga bintana ug misugod sa pagpanghinlo. Unya gipahayag ni Miller ang iyang kabalaka tungod sa nagkatag nga mga alahas, ug ang tawo nga may pangkuskos sa abog misaad nga siya mag-atiman sa mga alahas. Diha sa kasamok sa proyekto sa pagpanghinlo sa tawo nga may pangkuskos sa abog, mipiyong si Miller sa iyang mga mata sa makadiyot, ug sa iyang pag-abli sa iyang mga mata, ang mga basura nawala na. Ang mga alahas nagkatag sa tibuok lawak, ug unya gibutang sa tawo nga may pangkuskos sa abog ang mas dako nga kahon sa lamesa, gitigom ang mga alahas ug gilabay kini ngadto sa kahon ug miingon, “ari ug tan-awa.”

Ang panultihon nga, “ari ug tan-awa,” maoy usa ka simbolo nga ang usa ka kamatuoran bag-o pa lamang nabuksan. Ang kamatuoran nga nabuksan alang kang Miller mao ang kataposang kamatuoran, kay ang sunod nga hitabo mao ang pagmata ni Miller sa “singgit,” nga nagrepresentar sa makusog nga pagtuaw. Si Miller mao ang ulahi nga nakadawat sa mensahe sa Pagtuaw sa Tungang Gabi-i diha sa kasaysayan sa mga Millerita, ug sa dili pa ang singgit nga nagmata kaniya sa damgo, gipiyong niya ang iyang mga mata sulod sa makadiyot. Ang bugtong teksto sa Biblia nga naghisgot sa “makadiyot” ug “mga mata” mao ang nagtimaan sa unang pagkabanhaw.

Tan-awa, ipadayag ko kaninyo ang usa ka tinago; dili kitang tanan mangatulog, apan kitang tanan pagausabon, Sa kalit, sa usa ka pagpamilok sa mata, sa katapusang trumpeta: kay ang trumpeta motingog, ug ang mga patay pagabanhawon nga dili na madunot, ug kita pagausabon. Kay kining madunoton kinahanglan magasul-ob sa pagkadili-madunoton, ug kining may kamatayon kinahanglan magasul-ob sa pagkadili-mamatay. 1 Corinto 15:51–53.

Sa kasaysayan sa pagbalhin sa kalihokan nga Laodicea sa ikatulong manulonda ngadto sa kalihokan nga Filadelfia sa ikatulong manulonda, sumala sa gihulagway diha sa Pinadayag kapitulo onse, si Miller nagrepresentar sa pinakakatapusan gayud sa mga manggialamon nga ulay nga midawat sa mensahe sa Tunga-tungang Panaghilak. Ang unang midawat niini mao ang labing espirituhanon.

“Mao kini ang pagsinggit sa tungang gabii, nga maoy magahatag ug gahum sa mensahe sa ikaduhang anghel. Ang mga manulunda gipadala gikan sa langit aron pukawon ang mga balaan nga nangaluya ug andamon sila alang sa dakong buluhaton sa ilang atubangan. Ang labing talento nga mga tawo dili mao ang unang midawat niini nga mensahe. Ang mga manulunda gipadala ngadto sa mga mapainubsanon, matinumanon nga mga tawo, ug giduso sila sa pagpataas sa singgit, ‘Ania karon, ang Pamanhonon nagaanhi; panggula kamo aron sa pagsugat Kaniya!’ Kadto nga gitugyanan sa maong singgit midali, ug sa gahum sa Balaang Espiritu ilang gipalanog ang mensahe, ug gipukaw ang ilang mga igsoon nga nangaluya. Kining buhata wala magbarug diha sa kaalam ug kinaadman sa mga tawo, kondili diha sa gahum sa Dios, ug ang Iyang mga balaan nga nakadungog sa singgit dili makasukol niini. Ang labing espirituhanon maoy unang midawat niini nga mensahe, ug kadtong kaniadto nangulo sa buluhaton mao ang kaulahian sa pagdawat ug sa pagtabang sa pagpadako sa singgit, ‘Ania

karon, ang Pamanhonon nagaanhi; panggula kamo aron sa pagsugat Kaniya!” Early Writings, 238.

Sa katapusan sa tulo ug tunga ka simbolikong mga adlaw sa Pinadayag kapitulo onse, ang nahauna sa duha ka mga mensahe, nga gilarawan sa Ezequiel kapitulo treinta y siete, gimantala. Ang nahaunang mensahe nagtapok sa nangamatay ug nagkatibulaag nga mga bukog, apan sila patay gihapon. Ang mensahe gipahayag pinaagi sa tingog nga misinggit “sa kamingawan”, sa ingon nagpaila nga ang mensahe ni Ezequiel nagsugod sa wala pa matapos ang tulo ug tunga ka simbolikong mga adlaw. Kining tulo ug tunga ka mga adlaw nagrepresentar sa usa ka “kamingawan”, ug gikan sa “kamingawan” nga kana gimantala ang mensahe. Ang “kamingawan” simbolo usab sa “pito ka mga panahon,” nga nagtimaan sa usa ka pagbalhin ug usa ka pag-abli sa gitatakan nga butang nga nagpaila sa pagsugod sa usa ka proseso sa pagsulay.

Aduna ang usa ka nagkagrabeng pag-uswag sa mensahe, ug usa usab ka nagkagrabeng pagdawat niini, ingon sa gipakita sa Midnight Cry sa kasaysayan sa mga Millerite. Ang labing espirituhanon mao ang unang midawat sa mensahe sa tingog nga nagasinggit sa kamingawan, ug ang mga historyador sa Adventismo nagtudlo ngadto sa usa ka sulat nga gisulat ni William Miller pipila lamang ka adlaw sa wala pa ang Oktubre 22, 1844, diin si Miller nagpamatuod nga sa katapusan nasabtan ug gidawat niya ang mensahe ni Samuel Snow bahin sa Midnight Cry.

“Minahal kong Igsoon nga Himes: Ako nakakita ug usa ka himaya diha sa ikapitong bulan nga wala ko gayud makita kaniadto. Bisan pa nga ang Ginoo nagpakita na kanako sa tipikal nga kahulogan sa ikapitong bulan, usa ka tuig ug tunga na ang milabay, apan wala ko masabti ang bug-os nga kusog sa mga tipo. Karon, dalaygon ang ngalan sa Ginoo, nakita ko ang usa ka katahum, usa ka panagkahiuyon, ug usa ka pag-uyon sa Kasulatan, nga dugay ko nang giampo, apan wala ko makita hangtod niining adlaw. Pasalamat ang Ginoo, O kalag ko. Hinaut nga si Igsoon Snow, si Igsoon Storrs, ug ang uban, mapanalanginan tungod sa ilang pagka-instrumento sa pag-abli sa akong mga mata. Hapit na ako sa panimalay. Himaya! Himaya! Himaya! Himaya!” William Miller, Signs of the Times, Oktubre 16, 1844.

Sa pag-usab sa kasaysayan sa Tunga-tungang Singgit, sumala sa gihulagway sa damgo ni Miller, gipiyong ni Miller ang iyang mga mata sa makadiyot. Busa, “sa usa ka gutlo, sa usa ka pagpanimaho sa mata, sa katapusang trumpeta: kay ang trumpeta motingog, ug ang mga patay pagabanhawon.” Sa damgo ni Miller iyang girepresentar ang katapusan nga makadawat sa mensahe sa Tunga-tungang Singgit, maingon sa iyang gibuhat sa iyang kaugalingong kasaysayan. Iyang girepresentar kadtong sa katapusan modawat sa mensahe sa wala pa tigumon sa tawo nga may hugawng brush ang nagkatibulaag nga mga mutya ug ihulog kini ngadto sa mas dako nga kahon. Diha sa Pinadayag kapitulo onse, ang katapusan nga modawat sa ikaduhang mensahe ni Ezekiel, nga mao ang mensahe sa upat ka mga hangin sa Islam, nga mao usab ang mensahe sa pagpatik, mohimo niana sa wala pa motingog ang katapusan sa pito ka mga trumpeta, nga mao ang trumpeta sa “ikatulong Pagkaalaot.” “Sa usa ka gutlo, sa usa ka pagpanimaho sa mata, sa katapusang trumpeta: kay ang trumpeta motingog, ug ang mga patay pagabanhawon nga dili na madunot, ug kita pagaliso-on.” (1 Corinto 15:52)

Ang maong pahayag nag-ila sa unang pagkabanhaw nga mahitabo sa ikaduhang pag-anhi, apan aduna usab usa ka pagkabanhaw sa uga nga mga bukog sa mga patay (ang duha ka mga saksi) nga mahitabo sa takna sa dakong linog sa Pinadayag kapitulo onse. Sa “takna” niana nga linog, motingog ang kataposang trumpeta sa pito ka mga trumpeta, ug ang mga patay nga mga saksi nga atua sa dalan ibalik sa kinabuhi, dili ingon nga mga Laodicean, kondili ingon nga mga Philadelphian, kay sa trumpeta sa ikatulong Kaalaotan, ang duha ka mga saksi natimrihan na ug nabag-o ngadto sa pagkadili-madunoton, kay dili na gayud sila makasala pag-usab. Si Miller nagrepresentar sa kaulahiang modawat sa mensahe nga maoy nagdala sa duha ka mga saksi ngadto sa kinabuhi, nga mao ang mensahe sa upat ka mga hangin sa Islam, ug mao ang mensahe sa pagtimri.

Ang tingog nianang trompeta nagpabangon sa kataposang mga uga nga bukog sa mga patay nga nagkatag sa dalan sa Sodoma ug Ehipto. Si Miller nakakita samtang ang mga kamatuoran hinayhinayng gilubong pinaagi sa mini nga mga doktrina. Sa kaulahian mihilak si Miller, nga nagtimaan sa panahon sa dihang ang pag-abli sa selyo kinahanglan nang magsugod, kay ang pag-abli sa selyo usa ka progresibong buluhaton. Kadtong pag-abli sa selyo nagsugod sa katapusang yugto sa tulo ug tunga ka adlaw.

Human sa paghilak ni Miller, ang Usa nga may gahum sa pag-abli sa tinimrihan nga basahon misulod sa sugilanon. Sa damgo ni Miller, mao kadto ang Tawo nga may Hugawng Brush. Dayon si Miller nag-ampo, ug dihadia may usa ka pultahan nga naablihan, nga nagtimaan sa punto diin ang kalihokan nga Laodicean sa ikatulong manulonda mobalhin ngadto sa kalihokan nga Philadelphia sa ikatulong manulonda. Ang iyang pag-ampo mao ang pag-ampo sa Levitico beinte-sais, mao kadto ang pag-ampo alang sa pagsabot sa katapusang tinago nga matagnaon ug usa ka dayag nga pagsugid sa pagsukol nga nagdala sa tulo ug tunga ka adlaw ibabaw sa duha ka mga saksi; mao kadto ang pag-ampo niadtong mga tinimrihan diha sa Ezekiel kapitulo nuebe.

Human sa pag-ampo, si Cristo (ang tawo nga nagkupot ug brush sa abog) misulod ug misugod sa paghinlo sa lawak. Sa katapusan sa buluhaton sa paghinlo sa tawo nga may brush sa abog, gipiyong ni Miller ang iyang mga mata sa makadiyot, nga nagtimaan sa katapusan sa panahon diin ang mga patay nga uga nga mga bukog pagabanhawon. Unya, gitigom sa tawo nga may brush sa abog ang nagkatag nga mga alahas sa lawak ni Miller, ug gibutang kini sa usa ka bag-o, mas dako nga lungon, ibabaw sa usa ka lamesa sa tunga sa lawak ni Miller, samtang ang duha ka mga saksi ginabayaw ingon nga bandila. Ingon nga maong bandila, nanawag sila ngadto sa laing panon sa Dios nga anaa pa sa Babilonia sa “ari ug tan-awa” ang mensahe nga ang Leon sa banay ni Juda bag-o pa lamang gisulod ngadto sa bag-o, mas dako nga lungon.

Sa sunod nga artikulo magsugod kita sa paghisgot sa panan-awon sa Suba sa Ulai ingon nga simbolo sa mga kamatuoran gikan sa basahon ni Daniel nga giablihan pag-usab sa 1798. Sa wala pa kana nga paghisgot, nagbutang na kita daan ug pipila ka mga punto nga mahimong saligan. Ang nahaunang punto mao nga ang mensahe sa mga Millerita hingpit (sumala sa kahimtang sa pagtubo niini), apan dili pa kompleto. Kini gibutang sulod sa balangkas sa duha, dili tulo, ka mga gahum nga nagapaluya pinaagi sa pagkabiniyaan. Ang ikaduhang punto mao nga sa dihang ang damgo ni Miller nag-ila sa katapusang pagpahiuli sa mga pundasyonal nga kamatuoran, ang maong mga

pundasyonal nga kamatuoran niadto “napulo ka pilo nga mas masanag” kaysa sa ilang orihinal nga himaya. Ang ikatulong punto mao nga ang lihok sa nahaunang manulonda (ang lihok sa mga Millerita) gisubli sa lihok sa ikatulong manulonda, apan adunay pipila ka mahinungdanong mga pasidaan. Ang mga Millerita, ingon nga simbolo, mga taga-Filadelfia sila; sila usa ka nakabig nga Nebukadnezar, apan sa katapusan ug makasubo, “gitukod pag-usab ang Jerico” niadtong 1863.

Ang kalihokan sa ikatulong manulonda nagsugod ingon nga mga taga-Laodicea, nga nagkinahanglan ug pagkakabig, apan sa kaulahian sila moapil sa katapusang paglaglag sa Jerico (ang Jerico sa ulahing mga adlaw).

“Ang Manluluwas wala mianhi aron isalikway ang gisulti sa mga patriarka ug mga propeta; kay Siya gayud mao ang misulti pinaagi niining mga tawong representatibo. Ang tanang mga kamatuoran sa pulong sa Dios naggikan Kaniya. Apan kining bililhong mga mutya gibutang diha sa bakak nga mga salak-an. Ang ilang hamili nga kahayag gihimong tig-alagad sa kasaypanan. Tinguha sa Dios nga kini kuhaon gikan sa ilang mga salak-an sa kasaypanan ug ibalik sulod sa balangkas sa kamatuoran. Kini nga buluhaton kamot lamang nga balaan ang makahimo. Tungod sa iyang pagkadugtong sa kasaypanan, ang kamatuoran nag-alagad sa kawsa sa kaaway sa Dios ug sa tawo. Mianhi si Cristo aron ibutang kini sa dapit diin kini maghimaya sa Dios ug magbuhat alang sa kaluwasan sa katawhan.” *The Desire of Ages*, 287.